

Regioonide Komitee Arvamus teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele — “Komisjoni panus järelemõtlemisperioodiks ja kauemaksiki: demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kava” ja “Valge raamat Euroopa teabevahetuspoliitika kohta”

(2006/C 229/10)

Regioonide Komitee,

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele “Komisjoni panus järelemõtlemisperioodiks ja kauemaksiki: demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kava” KOM(2005) 494 lõplik ning valget raamatut Euroopa teabevahetuspoliitika kohta KOM(2006) 35 lõplik;

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 13. oktoobri 2005. aasta otsust vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 esimesele lõigule konsulteerida kõnealusel küsimuses Regioonide Komiteega;

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatuse 15. novembri 2005. aasta otsust anda põhiseaduse, Euroopa valitsemisasjade ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala komisjonile korraldus koostada arvamus kõnealusel teemal;

võttes arvesse Nice'i lepingut (2001/C 80/01);

võttes arvesse 29. oktoobril 2004 Euroopa Liidu riigipeade ja valitsusjuhtide allkirjastatud Euroopa põhiseaduse lepingut (IGC 87/04 rev.1, IGC 87/04 Add. 1 rev.1, IGC 87/04 Add. 2 rev.1);

võttes arvesse Euroopa Liidu liikmesriikide riigipeade ja valitsusjuhtide deklaratsiooni Euroopa põhiseaduse lepingu ratifitseerimise kohta (Euroopa Ülemkogu 16.–17. juuni 2005);

võttes arvesse 17. novembril 2005 allkirjastatud Regioonide Komitee ja Euroopa Komisjoni vahelist koostöölepingut (CdR 197/2005, punkt 11);

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsiooni järelemõtlemisaja kohta: struktuur, teemad ja raamistik hindamaks väitlust Euroopa Liidu üle, A6-0414/2005;

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele “Komisjoni panus järelemõtlemisperioodiks ja kauemaksiki: demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kava” (CESE 1390/2005 fin) ⁽¹⁾;

võttes arvesse Regioonide Komitee 13. oktoobri 2005. aasta arvamust teemal “Järelemõtlemisaeg: struktuur, teemad ja raamistik hindamaks väitlust Euroopa Liidu üle”, (CdR 250/2005 fin) ⁽²⁾;

võttes arvesse Regioonide Komitee 17. detsembri 2002. aasta arvamust teemal “Euroopa Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele: Euroopa Liidu informatsiooni- ja kommunikatsioonistrateegia” (CdR 124/2002 fin) ⁽³⁾;

võttes arvesse arvamuse eelnõud (CdR 52/2006 rev.1), mille põhiseaduse, Euroopa valitsemisasjade ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala komisjon võttis vastu 7. aprillil 2006 (raportöör: Mercedes Bresso, Piedmonti regiooni president (IT-PES));

ning arvestades järgmist:

- 1) Probleemid Euroopa Liidu ja selle kodanike vahelises teabevahetuses viitavad Euroopa Liidu demokraatia puudujäägile. Euroopa Liidu kodanike elu puudutavad olulised otsused tehakse valitsuste ja institutsioonide vaheliste keerukate läbirääkimiste käigus, kus kodanikud on vaid passiivsed või juhuslikud vaatlejad;

⁽¹⁾ ELT C 65, 17.3.2006, lk 92–93.

⁽²⁾ ELT C 81, 4.4.2006, lk 32–36.

⁽³⁾ ELT C 73, 26.3.2003, lk 46–52.

- 2) kuni demokraatia puudujääki ei parandata institutsioonilise reformi käigus, nagu on sätestatud põhiseaduse lepingus, ning olemasolevate Euroopa Liidu demokraatlike organite rolli ja tööd ei aktsepteerita, on Euroopa Liidu institutsioonide peamine kohustus aidata hüvitada demokraatia puudujääki muude vahenditega, et võimaldada kodanikel väljendada oma arvamust Euroopa projekti kohta;
- 3) äärmiselt vajalik on luua tõhusad teabevahetusvahendid, kuid veelgi olulisem on määratleda, miks seda tehakse, ning teavitada sellest avalikkust. Samuti on vaja anda rohkem ruumi kodanike osalusele ja lülitada õppekavadesse põhiteadmised Euroopa projekti kohta. Protsessi eesmärk on hüvitada demokraatliku puudujäägi tagajärjed, andes kodanikele võimaluse väljendada oma arvamust Euroopa projekti tuleviku, eriti Euroopa Liidu institutsioonilise ja poliitilise olemuse kohta: kas meil on kavas laiendada või piirata ühist poliitikat või laiendada, säilitada või piirata majanduslikku ja poliitilist integratsiooni;
- 4) Euroopa Liidu teabevahetuspoliitika tuleb suunata ulatuslikuma Euroopa teadvuse arendamisele. Selline teadvus saab tekkida üksnes siis, kui kodanike hulgas luuakse kandelava Euroopa koostööle. Selleks on vaja lähtuda teemadest ja toimikutest, mis mõjutavad kodanike igapäevast elu ja mille puhul Euroopa koostöö annab selge lisaväärtuse. Kõik peavad seejuures mõistma, et tegu on pikaajalise küsimusega;
- 5) piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on põhjanev roll Euroopa tuleviku arutelus, motiveerides kodanikke seoses neid otseselt puudutavate küsimustega ning korraldades struktureeritud arutelusid kodanike, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste valitud esindajate ning Euroopa Parlamendi liikmetega. Tuleb loota, et mitmetasemelise teabevahetuse tõelise väljendusena on kõnealuse protsessi lahutamatu osa nii Regioonide Komitee kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi esindava institutsioonina kui Euroopa Parlament riigiülese kodakondsuse esindajana.

võttis täiskogu 65. istungjärgul 14.–15 juunil 2006 (15. juuni istungil) ühehäälselt vastu järgmise arvamuse.

Regioonide komitee ARVAMUSED JA soovitus

1. Regioonide Komitee seisukohad järelemõtlemisperioodi ja D-kava kohta

Regioonide komitee

1.1 **tunnistab**, et järelemõtlemisperiood on võimalus anda Euroopa Liidule uus tõuge ning et praegune Euroopa valitsemisajajade kriis ei tohiks seada kahtluse alla Euroopa integratsiooni projekti põhjendatust. Teabevahetuspoliitika on kasutu, kui see ei põhine Euroopa integratsiooni ümberkujundamisel demokraatia seisukohast;

1.2 **märgib**, et Euroopa Liit ei saa jõuda ühise tulevikuni, kui ta ei suuda edukalt kujundada ja levitada oma kodanike hulgas ühise identiteedi tunnet, mis tunnustab mitmekesisust, põhiväärtuste edasiandmist tulevastele põlvetele, teavitades neist ja edendades neid välissuhete kaudu, selgitades kodanikele teabevahetuse ja institutsioonidega suhtlemise põhivahendeid, luues alusteadmisi Euroopa majandusliku, poliitilise, ajaloolise ja sotsiaalse integratsiooni võtmespektidest ning eelkõige kaasates kodanikke aktiivselt Euroopa ülesehitamise ja otsuste tegemise protsessi;

1.3 **kinnitab taas** oma pühendumist põhiseaduse lepingu ratifitseerimisprotsessi jätkamisele; **ei ole nõus** põhiseaduse lepingust loobumise mõttega Nice'i lepingu kasuks ega valikulise rakendamise (*cherry picking*); **soovib**, et võetaks vastu selline põhiseaduse leping, mis kindlustab poliitilise, jõuka ja suutliku kodanike Euroopa loomise; **kutsub üles** lõpetama ratifitseerimine 2009. aastaks, pidades meeles mitmes liikmesriigis kaasnenud raskusi ning lepingu juba ratifitseerinud riikide olukorda. Järelemõtlemisaega tuleks seetõttu pikendada tagades, et ei tähelepanuta ei jäeta ühtki võimalust Euroopa edendamise jätkamiseks ja Euroopa maine parandamiseks kodanike silmis osaliste või üldiste kokkulepete abil;

1.4 Kõnealuses kontekstis viitab komitee erinevates liikmesriikides esinevatele natsionalismi ja proteksionismi tendentsidele. See suundumus seab ohtu Euroopa Liidu edasise arengu.

1.5 **rõhutab**, et järelemõtlemisperiood on võimalus uuesti keskenduda mitmetasandilise valitsemise eeliseid käsitlevale arutelule, kuna Euroopa integratsiooni ideaali vastus on võetud kokku põhiseaduse lepingu motos "ühtsus mitmekesisuses";

1.6 **arvab**, et Euroopa Liidu tegutsemisviisid peaksid tõhususe ja õiguspärasuse tagamiseks olema täielikult seotud subsidiaarsuse ja kodanikuläheduse põhimõttega, arvestades teadmist, et praegusel hetkel on subsidiaarsus äärmiselt oluline vahend Euroopa Liidu ja selle kodanike vahelise lõhe vähendamisel;

1.7 **tunnistab**, et Euroopa avalik ruum on võimalik luua ainult juhul, kui Euroopa hoogustab poliitilist integratsiooni, mille käigus saavad kodanikud proaktiivselt valida kindla poliitilise seisukoha Euroopa tuleviku osas;

1.8 **kinnitab taas**, et tuleb teha kõikvõimalikke jõupingutusi, et soodustada Euroopa ühiskonna vaimu arengut, mis aitab kodanikel täiel määral teadlikena osaleda Euroopa integratsiooni tugevdamises;

1.9 **kinnitab taas**, et kõik valitud esindajad vastutavad kõnealuste edasilükkamatute vajaduste eest; **kutsub** kohalikke, piirkondlikke, riiklikke ja Euroopa valitud esindajaid üles tegema koostööd demokraatlike kontaktide loomiseks kodanikega; ning seetõttu **toetab** tihedamat institutsioonidevahelist koostööd Euroopa Parlamendi ja teiste institutsioonide vahel, eesmärgiga oluliselt tugevdada Euroopa Liidu sisest piirkondlikku konsultatsiooni;

1.10 **on veendunud** usaldusele rajatud alalise dialoogi vajalikkuses kodanike, poliitiliste organisatsioonide, ametiühingute ja ühendustega ning on arvamusel, et järelemõtlemisperioodi tuleks kasutada kodanike ärakuulamiseks. See eeldab, et Euroopa Liidu institutsioonid rakendavad avatuse ja juurdepääsu poliitikat, mis lihtsustab kodanike osalemist aruteludes ja debattides. Selleks on vajalik kuulamise eest vastutavate institutsioonide jätkusuutlik ja struktureeritud koostöö;

1.11 **peab vajalikuks**, et Euroopa Liit ja kõik selle institutsioonid ja asutused rõhutaksid süsteemselt liikmesriikide kohaliku ja piirkondliku tasandi tähtsust Euroopa integratsiooniprotsessis. Selline territoriaalne mõõde on Euroopa integratsiooni eripära, mis suurendab Euroopa Liidu otsuste demokraatlikku õiguspärasust. Seetõttu tuleks Regioonide Komitee arvamusi palju enam arvesse võtta, kui tahetakse tugevdada Euroopa Liidu demokraatlikku õiguspärasust;

1.12 **rõhutab**, et kooskõlas avaliku halduse valge raamatu ning põhiseaduse lepingu eelnõuga peaks Regioonide Komitee omama vahendeid, mis võimaldaksid tal jälgida — vähemalt neis küsimustes, milles tuleb komiteega konsulteerida — arvamuses heaks kiidetud meetmete täitmist komisjoni poolt;

1.13 **on arvamusel**, et detsentraliseeritud teabevahetusstrateegiad peaksid tugevdama Regioonide Komitee liikmete ja nende Euroopa mandaadi demokraatlikku potentsiaali. See tähendab, et kõnealused strateegiad peaksid olema kaasatud D-

kava raames koostatud riiklikesse kavadesse, millest mõned on juba rakendusjärgus; et Euroopa Komisjoni esindused liikmesriikides peaksid neid tunnustama; ning et neil peaks olema roll D-kava raames tehtavates Euroopa Liidu algatustes ja Euroopa Parlamendi läbiviidavates algatustes; Euroopa Liit peab selleks eraldama piisavalt rahalisi vahendeid, vastasel juhul on oht, et kava jääb vaid headeks kavatsusteks;

1.14 **on arvamusel**, et tuleb minna järelemõtlemisperioodist kaugemale: Euroopa Liidu institutsioonid ja valitud esindajad peavad tõsiselt osalema struktureeritud dialoogis kodanike ja nende ühendustega, kasutades põhiseaduse lepingu konventsioonis toetatud meetodit. Arutelu peaks algama Euroopa kodanike kogetud konkreetsete probleemide, nagu heaolu, tööhõive, keskkonnakaitse ja energia, määratlemisega ning vastavalt Euroopa Parlamendi ettepanekule pöörama tähelepanu mõnele Euroopa tulevikku puudutavale prioriteetsele küsimusele:

- i) Mis on Euroopa integratsiooni eesmärk?
- ii) Milline peaks olema Euroopa roll rahvusvahelisel tasandil?
- iii) Milline on Euroopa majandus- ja sotsiaalse mudeli tulevik globaliseerumise valguses?
- iv) Kuidas määratletakse Euroopa Liidu piire?
- v) Kuidas edendatakse vabadust, turvalisust ja õigust?
- vi) Kuidas rahastatakse Euroopa Liitu?

1.15 **arvab**, et kodanike usalduse võitmiseks tuleb teha enam kui lihtsalt pidada dialoogi ja panna kirja kodanike soove. Euroopa Liidu kodanikud peavad teadma, et lõppude lõpuks otsustavad liidu tuleviku üle nemad ise, tehes seda enda poolt valitud esindajate kaudu. Eelmises punktis tõstatatud küsimustele tuleb seega vastata kõigi kohalike, piirkondlike ja riiklike valitsuste võimaluse korral ühiste poliitiliste seisukohtade abil;

1.16 **leiab**, et lisaks teabe- ja teabevahetuskampaaniate läbiviimisele peavad kohaliku, piirkondliku, riikliku ja Euroopa tasandi valitud esindajad töötama ka selle nimel, et nende institutsioonid, asutused või organid võtaksid osana oma igapäevast tööst endale ka vastutuse anda teavet oma tegevusvaldkonna Euroopa mõõtmekohta. Seetõttu märgib Regioonide Komitee, et käesoleva arvamuse jätkuna koostatakse praegu väljaannet heade tavade kohta, kus tuuakse näiteid kohalikul ja piirkondlikul tasandil läbi viidud demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kava rakendamise seotud konkreetsetest meetmetest;

1.17 **rõhutab** vajadust kaasata D-kavasse kõrvuti demokraatia, dialoogi ja aruteluga ka neljas mõõde — detsentraliseerimine, kasutades väliseid teabevahetusvahendeid, nagu kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kuna nende kohustustega

kõnealusel valdkonnas kaasneb nende oluline roll foorumites, algatustes ja aruteludes. Arutelu tuleks käivitada kohalikel ja piirkondlikel foorumitel, (kohaliku, piirkondliku, riikliku ja Euroopa tasandi) valitud esindajate ning kodanikuühiskonna ja kodanikuühenduste esindajate juuresolekul. Kõnealusel foorumid teavitaksid edukalt arutelu tulemustest riiklikke parlamente ja Strasbourggi.

2. Regioonide Komitee seisukohad Euroopa teabevahetuspoliitika kohta

Regioonide Komitee

2.1 **tervitas** kooskõlastamist kohalike ja piirkondlike organitega, kuna — nagu Euroopa Liit ja piirkondlik tasand on väljendanud — mitmetasandiline valitsemine lihtsustaks mitmetasandilist teabevahetust vastastikust mõistmist soodustavate meetmetega, mis on osa ühisest subsidiaarsuse lähenemisviisist; **eeldab** kohalike ja piirkondlike omavalitsuste aktiivset kaasamist Euroopa Liidu teabevahetuspoliitikasse. Lähtuvalt Euroopa Liidus eksisteerivast mitmekesisusest ning pidades silmas subsidiaarsuspõhimõtet on kodanikele kõige lähemal seisvad omavalitsused Euroopa Liidu jaoks sobivad esindajad, et suhelda kodanikega Euroopa projekti teemadel;

2.2 **tervitas** selles osas Euroopa teabevahetuspoliitika valge raamatu avaldamist, mis põhineb tõhusamal dialoogil, kodanikulähedusel ja detsentraliseeritud lähenemisel, kuid sellegipoolest **taunib** asjaolu, et kõnealusel dokumendil puudub poliitiline visioon ning see on seetõttu ainult töövahend; **pöörab erilist tähelepanu** igasuguse strateegilise visiooni puudumisele seoses Euroopa Liidu olemuse ning kodanike huve ja vajadusi kaitsva ja edendava rolliga tulevikus;

2.3 **on rahul**, et valges raamatus tunnustatakse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli ning eelkõige massiteabevahendite rolli dialoogi loomisel kodanikega ning kohalike ja piirkondlike kogukondade aktiivsel kaasamisel Euroopa küsimustesse; **kutsub üles** looma asjakohaste vahendite (seminarid, ajakirjanike kutsumine Brüsselisse) abil tihedamaid sidemeid Brüsselis asuva ulatusliku korrespondentidevõrgustiku ja meediakanalite kohapealsete toimetuste vahel; **tuletab meelde**, et tõhusaks tegutsemiseks kõnealusel valdkonnas on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel vaja asjakohaseid vahendeid;

2.4 **rõhutab**, et osaliselt tänu komitee enda panusele ning tänu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste panusele on Euroopa Liidul asjakohane demokraatlik raamistik dialoogi taastamiseks kodanikega, et arendada Euroopa ühiskonna vaimu ning ümber kujundada ühenduse meetmeid edendamaks kodanikulähedust; **tuletab meelde**, et kohalikul ja piirkondlikul ajakirjandusel on äärmiselt olulised teabevahendid kodanikega suhtlemiseks;

2.5 **taunib** komiteele valges raamatus omistatud marginaalset rolli, kuid on nõus võtma endale vastutuse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning kohaliku ja piirkondliku ajakirjanduse juhendamisel ja kooskõlastamisel, andes järelemõtlemisperioodi aktiivse panuse institutsioonidevahelise koostöö raames; **rõhutab** selles osas vajadust tagada olemasolevate eelarvevahendite suurendamine ning eraldada vajalik eelarve, et anda panus uuendatud teabe- ja teabevahetuspoliitikasse;

2.6 **tervitas** antud kontekstis läbirääkimiste alustamist Euroopa Komisjoni asjaomaste talitustega, et koostada addendum 2005. aasta novembris uuendatud Regioonide Komitee ja Euroopa Komisjoni vahelisele koostöölepingule teabe- ja teabevahetuspoliitika valdkonnas;

2.7 **soovib** anda panuse teabevahetusalasesse Euroopa hartasse või tegevusjuhendisse ning palub komisjonil esitada üksikasjalik ülevaade sellise dokumendi kontseptsiooni, eesmärkide ja lisaväärtuse kohta;

2.8 **arvab**, et teabevahetuspoliitika tuleb ühendada kodanikuaktiivsusega, võttes avalikkuse teravdatud tähelepanu all olevaid üritusi, uuringuid ja teabevahendeid ning dialoogi- ja järelemõtlemisplatvormi toetavaid meetmeid, teadvustada sellest võimalikult paljusid kodanikke, ja keskenduda kodanikele lähedastele teemadele (näiteks tööhõive, linna ja maakohtade areng, turvalisus ja sisseränne, keskkonnakaitse ja energia ning teemad, mille puhul Euroopa tegutsemine omab absoluutset lisaväärtust). Need teemad avaldavad suurt mõju ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste poliitikale: nii saab muuta Euroopa Liidu kodanikele reaalsemaks;

2.9 **tunnustab**, et valge raamatu üks eesmärke on saavutada Eurobaromeetri uuringute kaudu avaliku arvamuse parem mõistmine ja soovib kohandada arvamusküsitlused vastavalt kohalikele ja piirkondlikele tasandile ning luua paremad kontaktid Eurobaromeetri, Regioonide Komitee ja selle liikmete vahel; riigiasutuste kohalikel ja piirkondlikel osalejatel on endil kõige vahetum kontakt avaliku arvamusega;

2.10 **innustab** lisama koolide ja ülikoolide õppekavadesse Euroopa ühiskonnaõpetuse kursus asjakohase ajakava ja personaliga, et selgitada Euroopa projekti tähtsust, selle põhiväärtusi, päritolu, peamisi eesmärke ja tuleviku väljakutseid;

2.11 **toetab** Euroopa teabepoliitikat, mis võimaldaks Euroopa Liidul omandada sõltumatud massiteabevahendid, ning täpsemalt, **tervitas** töövahendite väljatöötamist piirkondlikes pressiaagentuurides Euroopa kohta teabe andmiseks, teabevahetuse koolitusprogramme riigiametnikele ning *Europe by Satellite* ümberkujundamist audiovisuaalsest töövahendist tõeliseks Euroopa pressiaagentuuriks;

2.12 **teeb ettepaneku** luua lihtsad detsentraliseeritud rahastamisvõimalused väiksemate valitsusväliste organisatsioonide edendamiseks, et toetada nende tööd kodanikele vahetu ELi alase teabe andmisel, nt nende korraldatavaid üritusi dialoogi edendamiseks, kursusi, piirkondlikke vajadusi arvestades koostatud brošüüre või külaskäike Brüsselisse;

2.13 **soovitab** kõnealuse teabe kõigepealt kokku koguda ning seejärel edastada piirkondlike ja kohalike institutsioonide

kaudu; **sooviks**, et teised institutsioonid loomaksid stabiilse koostööüsteemi, et kavatsuste kohaselt ühiselt välja töötada teabevahetus- ja teabekavu;

2.14 **soovib**, et Euroopa Liidu alast teavet ja teabevahetust mõistetakse lõpuks loogilise raamistikuna, millele kohalikud, piirkondlikud või riiklikud asutused, organid ja institutsioonid ning samuti massiteabevahendid peavad toetuma, et anda õiget ja täielikku teavet.

Brüssel, 15. juuni 2006.

Regioonide Komitee

president

Michel DELEBARRE
